

jeg egentlig ikke forestillet mig skulle have været nødvendigt. Men med ministerens besvarelser må vi jo gøre arbejdet.

(Kort bemærkning).

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Jo, men tillad mig at sige, at jeg sådan set godt synes, at jeg kunne høre på indlægget, at det havde hr. Keld Albrechtsen ikke regnet med at skulle holde. Det vil jeg nok sige. Det var jeg heller ikke forberedt på.

Det, man nu taler om, er jo, at man vil have ministeren til at komme med det svar, som hr. Keld Albrechtsen ønsker, og som hr. Keld Albrechtsen godt ved efter hele den debat, vi har haft, siden klokken var kvart i fire – jeg synes, at det har været dejligt og det har været en god debat – at jeg ikke kan give, for jeg mener det modsatte. Jeg mener jo netop, at når vi på fælles plan i hele verden har gennemført alle de her ting i forhold til de aftaler, vi lavede i Kyoto i 1997, vil der være mindre forurening.

Men hr. Keld Albrechtsen laver, og jeg skal gentage det igen, det lille snedige trick, at hr. Keld Albrechtsen siger: Skal vi ikke prøve at lade, som om vi tager udgangspunkt i 2003? Men det, hr. Keld Albrechtsen ikke siger, er: Kære Rusland, så skal I vide, at der smuttede jeres retigheder. Hvorfor gør de det? Jamen der skete tilfældigvis det – vil man sige – at I kom ud for en økonomisk nedtur, og fra Enhedslistens side i Danmark vil vi så sende det klare signal, at hvis I er inde i en økonomisk nedtur, vil vi hjælpe jer med at komme endnu længere ned.

Det er hr. Keld Albrechtsens ord til Rusland. Så hvem de sande venner er, skal jeg ikke afgøre, men det her er i hvert fald ikke moralsk i orden. Rusland har krav på de aftaler, fordi bl.a. den tidligere miljø- og energiminister fra Danmark underskrev den aftale i Kyoto, som hr. Keld Albrechtsen jo flere gange har været utilfreds med. Det er ikke lykkedes for hr. Keld Albrechtsen at skjule det. Det vil jeg sige. Så det har jeg også hørt.

Så vil jeg alligevel sige til hr. Keld Albrechtsen: Jeg synes, at vi har haft en god debat, og jeg vil sige om det projekt nede i Rumænien, at det var et projekt, hvor den tidligere regering gav 8 mio. kr., men det, der var problemet for Rumænien, var, at de skulle have 20 mio. kr. Jeg føler ingen trang til at sige, at det gav den danske regering, men jeg vil have lov at sige, at det gav det danske folk. Sådan er det. De 20 mio. kr. udløste andre 80 mio. kr., dels fra EU, dels fra nogle

fonde i Rumænien. Samlet 100 mio. kr. til glæde og gavn for mennesker i Rumænien.

Hvis det ikke er et godt projekt både miljø-mæssigt og klimamæssigt, så bliver vi uenige. Jeg synes, det er et godt projekt, og den linje vil vi fortsætte. Og også sagt til Enhedslisten: Jeg håber, at vi kan gøre det på baggrund af et samarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 172: Forslag til lov om ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet og af museumsloven. (Ændringer som følge af Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982 m.v.).

Af miljøministeren (Hans Christian Schmidt).
(Fremsat 27/2 2003).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 21.25

Forhandling

Eyvind Vesselbo (V):

Danmark skal ratificere De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982. Det er det, man kalder havets grundlov.

Dette er et lovforslag, som vi støtter. Og jeg skal her også tilføje, at jeg ikke kun taler på Venstres vegne, men også taler på Det Konservative Folkepartis vegne i den her sag.

Forhistorien til dette lovforslag er forslag til folketingsbeslutning nr. B 75 af 24. januar 2003, som blev førstebehandlet af Folketinget den 6. februar 2003. Det var udenrigsministeren, der tog initiativ til, at havretskonventionen kunne ratificeres.

Venstre og Konservative støtter, at man fjerner bagatelgrænsen på olieudtømminger på under 50 l, hvilket betyder, at man kan blive straf-fulgt, hvis man foretager olieudtømminger på under 50 l.

De 2 partier støtter også begrænsningerne i håndhævelsesmulighederne over for udenlandske skibe. Det betyder nemlig, at der er en balance mellem udvidede miljøretslige beføjelser for

kyststaterne og hensynet til de traditionelle sejladsskibe for skibsfart. Konventionens regulering af håndhævelsesmulighederne over for udenlandske skibe afspejler dette forhold.

Danmark efterlever allerede i dag havretskonventionens håndhævelsesbestemmelser. Dette lovforslag bringer imidlertid formelt havmiljøloven i overensstemmelse med konventionen.

Med disse ord skal jeg anbefale, at lovforslaget går videre til behandling i udvalget.

Torben Hansen (S):

Socialdemokratiet er stor tilhænger af international retsorden, og vi ser FN som et instrument i skabelsen af den internationale retsorden. Det er derfor også vigtigt, at vi i Danmark selvfølgelig ratificerer de internationale aftaler, der er.

FN's havretskonvention eller havets grundlov er en af disse vigtige aftaler. Man kan også sige, at den i hvert fald ikke er ny, den har dybest set været i kraft siden 1994, og nu er Danmark det sidste land i både EU og Norden, som ratificerer.

Det medfører selvfølgelig noget dansk følge-lovgivning, og i den forbindelse vil jeg da gerne sige, at Socialdemokratiet er bekymret over udsigten til, at straffeforanstaltninger for udenlandske fartøjer i forbindelse med forurening og ødelæggelse af havmiljø bliver mindre. Lempelsen får nok ikke nogen praktisk betydning, da fængselsstraf ikke tidligere har været på tale i de sager, der har været indtil nu, men signalet er vi ikke begejstret for. Vi vil derfor meget stærkt opfordre regeringen til at arbejde meget målrettet for at skærpe strafferammerne for internationale skibes forurening. Det kan ske både igennem Helcom, som jo er hele Østersøsamrådet, og igennem de Bonnaftaler, der er omkring olieforurening i Nordsøen.

Det er også værd at bemærke, at i Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet om skærpelse af sikkerheden til søs efter »Prestige«s forlis – meddelelsen kom den 3. december 2003 – blev disse forhold også påpeget, nemlig at indsatsen skal forstærkes. Så jeg synes, at vi ser en klar europæisk vilje, og den skal vi så få fulgt op, sådan at vi også kan komme længere end de aftaler, der ligger i havretskonventionen.

Socialdemokratiet er meget tilfreds med, at der i lovforslagets bemærkninger står, at 50-liters-bagatelgrænsen for olieforurening bliver ophævet. Vi vil i den forbindelse også kvittere for farvandsovervågningsindsatsen, som de seneste år ser ud til at have båret frugt, bl.a. igen-

nem overvågning og opkald til skibe på vej ind i danske farvande.

I forhold til ændringerne i museumsloven har vi ingen bemærkninger ud over, at det er vigtigt, at Danmark nu selvfølgelig er med i det internationale samfunds regler for kulturarv og fortidsminder på det, der i lovforslaget hedder den dybe havbund. Her kan vi jo som politikere komme ud på dybt vand.

Socialdemokratiet vil stemme for ændringerne, da vi vægter den internationale retsorden meget højt, men vi vil også i det kommende udvalgsarbejde undersøge helt ude i hjørnerne, hvilke muligheder der er for hurtigst muligt at få skærpet strafferammerne for forurening af havene. Jeg skal også hilse fra SF's ordfører og sige, at SF's ordfører er enig i Socialdemokratiets bemærkninger.

Kl. 21.30

Som en sidste lille ting: I bemærkningerne til B 75, som er meget vigtig med hensyn til ratificeringen af havretskonventionen, står der rent faktisk, at »Havretskonventionen indeholder som nævnt bestemmelser, hvis efterlevelse tilsigter en positiv virkning på havmiljøet«. Vi kan jo konstatere, at når vi kommer helt ned i detaljen, er det ikke sikkert, at den sætning holder vand hele vejen.

Jørn Dohrmann (DF):

Dansk Folkeparti er tilhænger af at ratificere FN's havretskonvention, populært kaldet havets grundlov, som den tidligere ordfører også sagde. Med lovforslag nr. L 172 kan Danmark ratificere havretskonventionen og dertil knyttede protokoller og aftaler.

Havmiljøet ligger også Dansk Folkeparti meget på sinde, og vi mener, det er et område, som kræver en høj grad af internationalt samarbejde. De problemer, der har med havmiljøet at gøre, er grænseoverskridende, og derfor er det nødvendigt med et godt samarbejde på det område.

En af de ting, vi har været bekymret for, og som desværre ikke er kommet med her i havretskonventionen, er de enkeltskrogede olietankere, der gennemsejler danske farvande og dermed udgør en alvorlig trussel om forurening.

Derimod er det glædeligt, at man nu, efter denne lov er vedtaget, kan komme efter de syndere, der udleder olie, også i små mængder. Her taler vi om mængder under 50 l. Jeg mener, at alene signalet er meget værd, men at det også på sigt giver et bedre miljø, skal vi selvfølgelig også tage med, og det er meget vigtigt. Det er også

vigtigt, at man på den måde er med til at beskytte de naturressourcer, der findes i havet.

Samtidig sker der en ændring af museumsloven, hvad angår fortidsminder, som vil være at betragte som statens ejendom, medmindre andre kan bevise deres ejendomsret.

Med disse bemærkninger vil jeg blot meddele, at vi støtter lovforslaget.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

For Det Radikale Venstre er det meget vigtigt at bidrage til at styrke den internationale retsorden, altså bidrage til at vi får så mange internationale fora som overhovedet muligt, der kan være med til at holde hånd i hanke med, at verden udvikler sig i mere bæredygtig og mere fredelig retning. Havretskonventionen og implementeringen af havretskonventionens arbejde er et vigtigt led i det, så derfor støtter vi selvfølgelig L 172.

Vi har dog de samme bekymringer, som også den socialdemokratiske ordfører har givet udtryk for, nemlig at vi ikke synes, at der er nogen grund til at lempe straffemulighederne for de skibe, der f.eks. bidrager til en forurening i nærheden af Danmark eller langt væk fra Danmark for den sags skyld. Det er meget vigtigt, at vi fra det internationale samfunds side signalerer, at det drejer sig om at mindske forureningen mest muligt, og det gør vi bl.a. ved at true med bål og brand. Derfor støtter vi tanken om at forsøge fra dansk side at få strafferammen øget.

Jeg synes også, at implementeringen af havretskonventionen ligger i smuk forlængelse af den høring, vi har aftalt der skal være i Folketingets Miljøudvalg om olietransport i danske farvande. Vi har aftalt, at vi skal prøve at lave en konference, hvor vi opstiller forskellige scenarier for, hvad der kan ske i det øjeblik, vi rent faktisk bliver udsat for en forurening. Også med henblik på at komme med nogle forslag til, hvordan vi kan forebygge miljøkatastrofer a la dem, vi har set rundt omkring i verden, og som vi delvis har været forskånet for i Danmark indtil videre.

Kl. 21.35

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Vi vil fra Kristeligt Folkepartis side ligesom ved behandlingen af B 75 naturligvis bifalde, at Danmark ratificerer FN's havretskonvention. Det er vigtigt, at havet også får sin grundlov, og vi på den måde kan beskytte de naturressourcer, der

findes i havet, som jo altså dækker størstedelen af vores klode.

I henhold til delelementerne i forslaget vil vi gerne fremhæve det særdeles positive i, at vi nu kan få fjernet bagatelgrænsen for olieudtømmning, så olieudtømmning under 50 l også bliver strafforfulgt. Det er for os at se et vigtigt præventivt virkemiddel til at sikre, at alle tømmer olietanken ud i havnen og ikke i havet.

Vi vil derfor tilsige en positiv udvalgsbehandling af sagen, sådan at Danmark også kan få ratificeret havretskonventionen i praksis.

Miljøministeren (Hans Christian Schmidt):

Tak for alle bemærkningerne til lovforslag nr. L 172. Lovforslaget skal jo være med til at bane vejen for, at Danmark kan ratificere De Forenede Nationers havretskonvention af 10. december 1982, også kaldet havets grundlov.

Det er udenrigsministeren, der har taget initiativ til, at havretskonventionen kan ratificeres, jf. forslaget til folketingsbeslutning nr. B 75 af 24. januar 2003, som blev førstebehandlet af Folketinget den 6. februar 2003.

Førend der kan ratificeres, er det nødvendigt, at følgelovgivningen er på plads, og derfor dette lovforslag, som indeholder dels en ændring af havmiljøloven, dels en ændring i museumsloven.

Herudover indeholder lovforslaget en ændring i praksis, for så vidt angår olieudtømmninger på under 50 l. Fremover forudsættes det, at olieudtømmning under 50 l også kan blive strafforfulgt, og denne ændring i behandling af bagatelsager ligger mig meget på sinde. Det skal ikke kunne betale sig at spekulere i, hvor meget olie man kan lukke ud uden at risikere at blive strafforfulgt.

Det er også rigtigt, at havretskonventionen indeholder en række begrænsninger i håndhævelsesmulighederne over for udenlandske skibe. Det vil jeg sige med det samme, at det er også noget, som jeg er betænkelig ved, og derfor deler jeg de synspunkter. Så må vi se, hvad vi kan gøre.

Men jeg er enig i, at f.eks. gennem Helcom, der jo er Østersølandenes forum til beskyttelse af havmiljøet i Østersøen, og f.eks. Bonn Agreement, der er en overenskomst mellem Nordsølandene om bekæmpelse af olieforurening i Nordsøen, må vi prøve at se, hvad vi kan gøre.

Men man skal selvfølgelig også huske på, at havretskonventionen er udtryk for en balance mellem udvidet miljøretlige beføjelser for kyst-

staterne og hensynet til de traditionelle sejladsrettigheder for skibsfarten. Konventionens regulering af håndhævelsesmulighederne over for udenlandske skibe afspejler det forhold.

I praksis efterlever Danmark allerede i dag havretskonventionens håndhævelsesbestemmelser, og dette lovforslag bringer imidlertid formelt havmiljøloven i overensstemmelse med konventionen.

Der har været røster fremme om, at det er politisk betænkeligt, at lovforslaget indeholder bestemmelser, der lempet straffemulighederne over for overtrædelser begået fra udenlandske skibe. Jeg er enig, og jeg skal her påpege, at begår det udenlandske skib en overtrædelse på søterritoriet, og er den forsættelig og alvorlig, ja, så kan fængselsstraf forsat blive aktuelt.

Begrænsningen angår således alene udenlandske skibe, der er ude i den eksklusive økonomiske zone, og som overtræder havmiljølovens regler. De begrænsninger, som havretskonventionen giver udtryk for over for udenlandske skibe i den eksklusive økonomiske zone, er så de samme begrænsninger, som alle 141 parter i konventionen, herunder vore nordiske nabolande og øvrige EU-lande, også lever med.

Så selv om det ikke er en betingelse for, at Danmark kan ratificere havretskonventionen, synes der at være yderligere et praktisk behov for en mere gennemgribende revision af havmiljøloven. Det beror på, at Forsvarsministeriet, der har ansvaret for den statslige maritime miljøovervågning, håndhævelse samt forureningsbekæmpelse til søs for så vidt angår skibe, ønsker en lov, der mere direkte angiver, hvordan håndhævelsen over for udenlandske skibe er reguleret af havretskonventionen.

Det er derfor bestemt, at der i indværende år vil blive nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal udarbejde et oplæg til en revision af havmiljøloven. Det skal understreges, at en sådan revision af havmiljøloven ikke er en betingelse for, at Danmark kan ratificere konventionen.

På kulturministerens vegne takker jeg også for bemærkninger på den del af lovforslaget, som vedrører museumsloven. Kulturministeren vil stå til rådighed med svar på spørgsmål om denne del af lovforslaget, der måtte blive stillet undervejs i Folketingets behandling af lovforslaget.

Jeg ser frem til en god og konstruktiv debat i udvalget omkring forslaget og stiller selvfølge-

lig meget gerne op til både spørgsmål og samråd, hvis det måtte have interesse.

Kl. 21.40

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Forespørgsel nr. F 30:

Forespørgsel til Forsvarsministeren:

»Vil ministeren oplyse om regeringens planer for en fornyelse af forsvarsaftalen i lyset af den internationale sikkerhedspolitiske situation og de betydelige budgetproblemer, forsvaret befinder sig i?«

Af Villy Søvnald (SF), Holger K. Nielsen (SF) og Aage Frandsen (SF).

(Forespørgslen, se nedenfor; anmeldt 14/1 2003. Fremme af forespørgslen vedtaget 16/1 2003).

Begrundelse

Villy Søvnald (SF):

Det nuværende forsvarsforlig udløber som bekendt ved udgangen af 2004. Vi har en god tradition for som optakt til de politiske diskussioner at nedsætte en forsvarskommission med deltagelse af repræsentanter fra såvel forsvaret, de politiske partier, samt sikkerhedspolitiske, uafhængige eksperter.

En del af os deltog selv i den sidste kommission, og synes bestemt, at den på en række punkter afleverede en række både spændende analyser og anbefalinger, som i øvrigt mandede ud i følgende hovedkonklusion:

»Det er kommissionens opfattelse, at Danmark i dag nyder godt af en sikkerhedsgeografisk placering, der indebærer tryghed uden fortilfælde. Det er endvidere kommissionens vurdering, at der ikke de næste 10 år vil opstå en di-